

Požar iz budućnosti

Na obali bezimenog jezera, u dosadi, sedimo tako već danima Radojica i ja. Jezero i ne može imati ime obzirom da ga Radojica ne zna, a ja sam suviše lenj da bih imenovao jezero, čija površina, evo već drugi dan nije pokazala ni trunku volje za najmanjim talasom. Možda se tu vekovima napajala divljač i karavani čamcima prelazili na drugu stranu, ili su možda izbeglice od rata preplivavale jezero bežeći od letećeg olova, ali sada je sve nemušto, bezidejno i gluvo. Ni on ni ja nemamo snage ni inspiracije da pređemo ili preplivamo preko na drugu obalu u potrazi za bilo čim što bi dalo smisao i mojoj i njegovoj sadašnjosti.

Baš tu, na obali, prvi put sam uživo sreo Radojicu, neobičnog starca izduženog nosa i sitnih očiju usađenih tik pored nosa. Pošto sam ja njegov Bog, razume se, znao sam sve o njemu od ranije, ali nisam želeo to da mu kažem. Sedeo je u nečijem iznošenom, njemu velikom kaputu i bacao kamenčiće u vodu, nadajući se da će koncentrični krugovi razbiti vodeno ogledalo u paramparčad i tako dati smisao ovom našem tapkanju u mestu.

Već dva dana uzastopno ništa se ne dešava sem sporadičnih rasejanih, kružnih šetnji.

Radojica šutnu zalitali plastični poklopac od flaše u vodu i načini zakasnelu reakciju pokajanja zbog zagađivanja ove nepodnošljivo monotone prirode.

“Možda je jezik brži od pameti, ali nogu preteče i jezik i pamet”, nasmeja se tmurno smežurani starac.

“Tražiš nešto?”

“Bilo šta. Za početak neko deblo kako bi preplivao preko jezera. Ubi me ova tišina.”

Kad sam ga iz dosade pitao koliko dugo već tu čeka, čiča mi pokaza da čutim, načulji uši i značajno fiksira pogled u stranu.

“Čuješ li neko pucketanje vatre? Dim. Osećaš li dim?”

Sad i ja ustadoh posle višečasovnog sedenja, protrljah ruke i zadni deo pantalona kako bih stresao grančice sa sebe i najzad pogledah oko sebe.

"Matori, pogledaj tamo", pokazah mu prstom na drugu obalu.

"Vatra!" povika starac dok mu je u zenicama svetlela žiška zbog refleksije, ali i zbog radosti izazvane iznenadnom promenom.

"Izgore cela obala tamo, kako ćemo sad preko", reče zbumjeno.

"A što moramo preko? upitah ga, žvačući drveni kraj šibice među zubima.

"Bože, jesam li ja poludeo od dosade, ili mi se čini da se vatra preselila sa onih vrbaka na vodu?

"Duva veter pa prenosi plamen", rekoh mu kroz osmeh

Ne verujući čulima vida i sluha, starac otrča do reke, zahvati rukom vodu, malo otpi pa pljunu. Spotače se o kaput hodajući unazad u neverici, ali se zadrža da ne padne na leđa držeći se rukama dok mu se odsjaj žara u očima povećavao. Voda je gorela u kovitlacu i isparavala put užarenog neba. Požar je već bio na sredini reke.

"Bože, izgorećemo", kriknu u očaju starac.

Mahnuh mu glavom unazad već i sam uzbuđen od plamenova koji su lizali drveće iza naših leđa. Potmuli zvuk plamenja potpuno je prevladao dok smo stajali u krugu opkoljeni vatrom.

"Šta je ovo lebac ti poljubim?", povika starac.

Ispred nas se u magnovenju ukaza četvrtasti otvor boje slame iz koga je izbijala neka sluzava tečnost i zapara stajskog đubriva

"Šta god da je, upadaj, izgorećemo živi, nemamo više vremena", povikah mu.

"A što ja prvi?", upita starac, ali kako vide da mu se krajičak kaputa zapalio, potrča prema otvoru bez vrata i u upade u slamastu sluz. Za njim zakoračih i ja ostavši jednom nogom na zemlji, pogledah unazad u vatru i pepeo i zatvorivši oči upadoh unutra i sam.

Na drugoj strani, najpre osetih kako je toplinu od vatre zamenila štalska zapara i miris goveđe balege. Osrvnuh se i videh starca kako baulja po podu štale tražeći svoju kapu.

"Živi smo!" reče ushićeno, a onda zbumjeno pogleda okolo i pocrvene kad vide gde se nalazimo.

Vrisak.

“Otkud ti luda Mileva. Molim te, okreni se.”, reče mi starac dok sam se ja puzao prema vratima držeći čvrsto i dalje šibicu među zubima. Uspeo sam krajičkom oka da vidim sredovečnu ženu kako golih grudi raskrečeno sedi naslonjena na balu sena.

Napolju je bio topao sunčan dan i ja zapalih cigaru dok sam čekao starca da izađe iz štale.

“Kako je ovo moguće?” upita me starac izašavši posle nekog vremena.

“Šta?”

“Ovo se desilo pre tri dana, pre nego što sam otpešačio do obale, luda Mileva je seoska kurva i ja sam je dovukao do ove štale, tačno se sećam da pre toga nisam ulazio u istu štalu kao i da Milevu pre toga nisam poznavao.”

“Pre tri dana kažeš?”

“Da”

“Pa možda..”

“Oho ho Radojice!” začu se glas iz daljine. “Pa koga ja to vidim. E, jesи se zapustio ubio te Bog, a nije te bilo bogami mesec dana da se javiš. A kupine prolaze jebem li ti sunce lenjo. Šta radiš tu pored štale?”

Radojoca me zbunjeno pogleda pa se pozdravi sa rmpalijom dlakavih podlaktica koga posle upozna i sa mnom.

“Prekidam li šta?” upita čovek.

“Ne, hajdemo do kupinjara”, prenu se starac kako bi što više odmakao od štale i tako sprao sumnju na svoje bludnje radnje.

“Hoće li i tvoj prijatelj možda da zaradi nešto”, pitao je čovek starca ne okrenuvši se prema meni.

“Verovatno hoće, prek...juče sam se upoznao sa njim, isto je skitnica kao i ja.”

“Prokleti starac, laže kad zine”, pomislih. “Ja sam Bog, a on me naziva skitnicom. Još ču se sav izbosti u nekom kupinjaru za jednu crvenu dnevno, a šta će mi kad ne mogu da je iskostistim!” pomislih u sebi.

“Lepo je obučen za skitnicu”, odmeri me domaćin. “Nego, hajde onda na posao. Idite gore do kupinjara gde su seljaci, idem ja po rakiju i da potražim ludu Milevu. Bog je ubio, od osam sati, tri bere, a ostatak vremena čovek ne može nigde da je nađe. Neće meni više kurve u kupine. Mada ume da zasluži dnevnicu”, nasmeja se čovek okrenuviši se da vidi moju reakciju.

“Eto ti vidiš! Pre tri dana sam vodio isti ovaj razgovor sa njim, samo bez tebe dobro se sećam iako se on toga ne seća. I brao sam kupine, a posle otišao do štale sa ludom Milevom.

“Mogu misliti kako je bilo”, nasmejah se hodajući prema kupinjaru.

“Tebi je do šegačenja čoveče, ne razumem šta se dešava”

Prođosmo pored vatre i obojica malo ustuknusmo. Seljaci su palili korov i nakupljeno đubre, ali su ograđujući vatru vodili računa da se ona ne proširi.

Pridružismo se ljudima i bez upoznavanja počesmo da punimo svoje kofice kupinama.

“Jebem ti skitački život, jebavam se s kurvama, berem kupine za koru ‘leba i haluciniram da se vraćam u prošlost bežeći od vatre”, reče mi starac podozrivo ubacujući punu šaku kupina u kofu.

“Što to misliš?”

Starac me prostreli pogledom.

“Ne znam ni da li si ti stvaran. Bolje da čutim, da ne pomisle da pričam sam sa sobom”, reče Radojica punih musavih usta.

Dođe i domaćin.

“Evo i rakije. Ajde Radojice, pokvasi grlo bolje ćeš brati. Ajd’ živeli ljudi, da se prekrstim, pa nek je srećan rad. Valjda će i sunce malo da odapne. Žeže ko ludo.

Smirite tu vatru tamo, zapalićete mi imanje. Bog ih ubio”, reče mi gladeći palcem usnu držeći cigaru u istoj ruci.

“Oho, eno i Mileve. Sad ču ja momci.”

Radojica se uzvрpoljio videvši da se domaćim kreće ka svojoj štali prema ludoj Milevi.

“Sad će biti belaja. Ajde da bežimo”

“Sačekaj.”

Mileva je pokazivala kažiprstom ka nama dok je domaćin podbočeno gledao u našem smeru.

Bela senka prelete preko starčevog lica, ali se ponovo u njegovom oku pojavila refleksija žiške.

Iz vatre koju su seljaci ložili, vetar je bacio plamen visoko u vazduh. Plamen je poput minijature replate komete odleteo pravo do krova štale.

Zidovi od blokova i četvrtasti krov od čeramide planuli su u jednoj sekundi.

Domaćin se uhvatio za glavu dok je luda Mileva vrištala zahvaćena pohotnim jezicima plamenova. Gorela je u toj poslednjoj neočekivanoj perverziji koju je morala da istrpi do smrti bez ikakve nadoknade za ovo vatreno orgijanje.

“Ne opet. Rekao sam da će nam ova vatra doći glave”, neutešno zacvile Radojica.

“Doneo si mi nesreću prokleta skitnice”, vikao je domaćin trčeći nezgrapno ka nama dok gaa je vatra pratila u stopu.

Meni se odjednom presekoše noge i zakova glas. Seljaci koji su ložili vatru i ovi što su brali kupine pretvorili su se u pepeo, a da nisu stigli da ispuste krik.

“Gde je sad prokleti prolaz?”, povika starac. Bože, tvorče naš, kaži mi da sanjam, da sam poludeo od rakije i neke bolesti jaukao je starac dok je oznojeni domaćin sav u opekotinama dotrčao do nas i pao na kolena cvileći zbog požara koji se protezao svuda oko njih. Samo nebo je gorelo.

Prolaz. Ovog puta crni četvrtasti prolaz sa svetlim, posutim tačkicama u njegovoj unutrašnjosti. Opojan miris jogovana izbjiao je iz otvora, širio se i mešao sa dimom koji je pretio da nas uguši.

“Brzo, obojica unutra”, povikah.

“Očajni i preneraženi skočiše bez razmišljanja u mrak.

Okrenuh se ponovo, zapuših nos i pustih se u mrak.

Iz lakog sna prenu me uporan hladan vetrić. Svojom istrajnošću uvlačio se u kosti i polako ali sigurno gasio je život žaru, ostatku skorašnje logorske vatre koja je Radojici držala strah od smrzavanja i održavala ga u dremežu. Domaćina nije bilo nigde. Pored mene, tu ispod jorgovana na dnu vrtače, Radojica je dremao snom pravednika zaboravivši sve muke ovog sveta na kom se ni kriv ni dužan pojavio na vatrenom udaru svoje prošlosti i budućnosti. Kako čvrsto spava, očigledno mu je juče bio ništa manje težak dan od onog već viđenog sutra ispred štale.

Stazom iznad vrtače izdaleka dolazio je laganim korakom pročelavi čovek naboranog čela i onižeg rasta.

“Treba li ti šta prijatelju?” oslovih ga dok se lagano spuštao sa ivice vrtače.

Čovek ništa ne reče već se samo kretao u smeru Beloglavca, Radojičinog seoskog kera koji ga je pratio u njegovim lutanjima.

“Kuc kuc, dođi Beli, dođi da ti čika da kobaju. Nemoj režati, dobar si ti pas, znam da me voliš, dođi”

Stari se malo promeškolji, ali je bio prikovan u svojim snovima i nije ga moglo probuditi ni nespokojno režanje Beloglavca.

“Gospodine, poznajete li Radojicu”, napravih se lud da ne znam odgovor.

“Poznajem, poznajem. Poznajem i ovu njegovu džukelu. A što tebe to zanima?”

“Da Vas kojim slučajem nije ujeo Beli?” upitah ga zajedljivo dok džukac nije skidao pogled sa njega.

“A kako znaš, da se gad nije hvalio time?” upita čovek pogledavši starca pogledom punim prezira.

“Dobar sam u pogađanju”, namignuh čoveku.

“E pa ako jesи, pogodi šta sam ubrizgao u domaću kobaju.”

Kobaja je pala tik pored Beloglavca koji je nakon što je onjušio bio spreman da proždere u jednom zalogaju ne sluteći da bi ona posle proždrala njega iznutra.

Poslednje pucketanje izdišućeg žara rodilu je iskricu čiji let se završio pravo na kobasici ispred Beloglavčeve njuške. Kobasica planu i zacrvči tako da pas ispusti kobasicu, podvi rep, i zakevta tako snažno da probudi starca.

“Beli, da li ja to sanjam ili si ti živ?” radovao se starac grleći kera i još uvek se oporavljujući od sna.

“Ali, crkao si pre četiri dana. Štala!” osvrnu se oko sebe, pa pogleda mene.
“Nadao sam se da sam sve sanjao proklet bio.”

“Nadao si se, a sad grliš kera kog sam ti spasao od ovog probisveta. I ti si mi neki karakter”, rekoh i okrenuh mu leđa ljutito sa šibicom u ustima.

“Ti si mi pre četiri dana otrovao kera, proklet bio”, zagrmi starac na zbumjenog čoveka. Proplakao sam maćehino gorko mleko zbog tebe, mučio se satima, sva su mu creva izgorela.”

“Ali, ali, kako pre četiri dana, vidiš da je ž..iv, ja sam sad hteo...ja nisam...”, ne završi zbumjeni čovek i zavrišta kad je požar sa kobasice prešao na drvo. Vrtača je gorela po obodima tako da je činila goruću kružnicu u čijem centru je stajalo zapaljeno drvo, a oko njega pas i nas trojica. Grana sa drveta pade i ošinu starca po leđima te, se on stropošta odmah pored Belog.

“Gotov sam Beli. Zahvali se ovom čiki što nećeš izgoreti prvo iznutra, već najpre spolja”, reče starac gledajući prema meni sa zemlje.

“Daj ne kukaj, nije ti ništa”, podigoh granu i povukoh starca za kaput osetivši tako svu lakoću izgladnelog tela dok mu je pas poskakivao oko nogu.

Beli četvrtasti prolaz pojavi se tamo gde je bio žar, snažno prkoseći svojom hladnoćom. Najpre ubacih Beloglavca unutra, na šta se starac nasmejao kao dete.

“Možda je ovo halucinacija, ali hvala ti.”

“Ajde, ajde ulazi unutra izgorećemo.”

“Nećeš valjda i ovog ubicu pasa da spasiš?”

Ubica je stajao, kašljucao od dima garav u licu, plakao i nije progovarao ni reč.

“Ulazi više!” prodrah se, a starac upade u hladnu belinu.

“Obećavaš li da više nećeš da truješ kerove?” upitah ga.

Čovek podiže glavu, obrisa suze pogledom nedužnog čoveka i ništa ne odgovori.

"Ah, zajebi, ionako sam te ja stvorio, ulazi, požuri," odgurnuh čoveka unutra.

Ostadoh sam, sa jednom nogom unutra i jednom van tako da mi se jedna polovina tela ledila, a druga topila od vrućine neba koje je gorelo. Dočekasmo se na snegu, pored neke mešalice, na nogama Radojica, Beli i ja. Trovača nije bilo. Radojica je odnekud u rukama nosio kofe maltera i požurivao me.

"Idemo, brže malo, gazi po prtini."

Dlaka Beloglavca na snegu, činila se žutom, ali njemu to nije smetlo da se šepuri hodajući ispred Radojice.

"Ako već preživesmo sva ova sranja, daj da pomognemo mom bratu, zida čovek kuću, doš'o iz Amerike"

"Šta će u ovoj vukojebini?" napravih se lud.

"Uželeo se tišine rodnog kraja i odmora. Niye lako biti inženjer SAP-a tamo, naročito ako si Srbin, mnogo radi čovek. Zamolio me da mu pomognem oko izgradnje, moj braco. Doduše već sam mu pomogao, ali kako je ovo krenulo bolje da se pomirim sa tim"

"Ali će svejedno da te istera po završetku tvoj bata", izrekoh se.

"Dosadio si brate, ako hoćeš pri'vati se kofe, otpade mi ruka. Ionako moram da upozorim batu na moguć požar, ili bolje ti to uradi. Jer ja nisam siguran da sam čist u glavi i da sad ne pričam sam sa sobom."

Ispred kuće radnici su radili malterisali terasu te smo morali da im ostavimo kofe i da sa druge strane odemo u unutrašnjost zgrade.

"Jedva čekam da te upoznam s mojim bratom genijem. Napravio je sobu, kupatilo i teretanu unutar nezavršene kuće i uveo Internet da može da radi kontrolu kvaliteta preko Interneta da njegovi inženjeri nešto ne zajebu tamo dok je on kod kuće na odmoru."

Do sobe je vodila gomila razbacanih dasaka, memljiva, mračna i ledena hala.

Jedan ogroman zid delio je drugi deo kuće čiji su mermerni zidovi bili topli i znojavi. Pozvonio sam na velika sigurnosna vrata.

"Dobar dan Nešo, doveo sam prijatelja. Možemo li ući na kafu kod tebe da se malo ugrejemo", snebivljivo upita Radojica. "Moj prijatelj ima nešto da ti kaže."

Prosedi čovek, uredno istrimovane brade u farmericama i flanelskoj košulji odmeri me pogledom ispod naočara i klimu glavom da uđemo i potapša Belog po leđima dajući i njemu znak da uđe.

"Nisam te očekivao. Kako idu radovi?"

"Završavamo polako ravnanje terase. Znaš, važno je da se uradi dobro da ti se ne skuplja voda kad nisi tu."

"Mhm. Fino. Jeste za kafu možda?"

"Ja ću čaj", presekoh dok je Radojica sa strahom gledao u Nenada.

Neprijatnu tišinu prekidalo je pucketanje mokrog dna džezve, naglo ugrejanog na smederevcu kao i zvuk notifikacije na Apple-ovom lap topu. Šporet na drva očigledno je ovde zalutao sa namerom da kontrira tehnički superiorno opremljenoj sobi.

"Kako mogu da Vam pomognem?" ustremi čovek pogled na mene dok je Radojica neprijatno grebao naslon ugaone garniture.

"Znaš Nešo, došli smo da te upozorimo", preuze moj odgovor Radojica.

"Čega?" navali se udobnije, ovom pričom zabavljeni Nenad.

"Požara. Ovaj čovek mi je više puta spasao život."

"Bog." ispravih ja Radojicu.

"Tako voli da naziva sebe. Izvlačio me je iz požara nekoliko puta. Znaš, on dolazi iz budućnosti i vodi me unazad u prošlost i ne znam šta se dešava, ali me stalno izvlači iz nekakvih iznenadnih požara."

"Vi ste dakle Bog?" nasmejano reče čovek.

"Da."

"Ako ste Bog prepostavljam da ste stvorili i mene i Radojicu." Skide naočare čovek.

"Svakako."

"Pa što ne rekoste da donesem kandilo i molitvenik puknu prstima čovek, imate čak i šibicu među zubima i pijete čaj, to je tako otmeno držanje."

"Otmenije od Vaše namere da oterate brata nakon što Vam pomogne oko kuće. Vi ne želite da Vam beskućnici tumaraju po kući dok niste tu, makar Vam ti beskućnici bili i rod. Draže Vam je da se Radojica smrzne."

Čovek se namršti.

"Ko ste uopšte Vi?"

"Mislio sam da kao inženjer SAP-a imate bolje pamćenje. Upravo rekoh da sam Bog.

"Radojice, izbaci ovu vucibatinu van pre nego što ga tresnem džezvom po glavi."

Smederevac se bio toliko naduo da je džezva pod pritiskom odskočila pravo do stola na kom se nalazio lap top.

"Ne, moji fajlovi, prokleti bili. Sad moram back – up da radim."

"Moraćete." Nasmejah se kad su se vratanca smederevca otvorila pod pritiskom i vatra pokupljala van paleći duboki tepih.

"Rekao sam ti bato, nisi hteo da me slušaš." U očajanju skoči Radojica.

"Obojica van."

"U redu, drago mi je što smo se upoznali, a Vama savetujem da malo otvorite prozore ili izađete u šetnju, suviše je zagušljivo ovde." otvorih vrata i uđoh u sivi prostor ispred sebe.

"Čovek je otrčao do zavesa, razmaknuo i video radnike koji su se valjali u snegu pokušavajući da se ugase vatru sa sebe.

"Ovo ne gore samo ljudi, gori i sneg, kriknu Nenad."

"Nešo, pođi sa mnom molim te ugušićemo se u dimu i izgoreti ovde, znam šta ti govoram."

"Čovek dograbi svoj poluotopljeni lap top i otrča do prolaza okrenuvši se prema Radojici.

"Platićete mi za ovo."

Radojica isprati bratov skok u prazno dok je u suzama sa Belim polako i sam ulazio u isti prostor.

Pad je trajao dugo. Nekoliko godina. Goreli su zaseoci, čitavi gradovi, slučajni prolaznici i sudbine. Nisam želeo da požar stane sve do samog početka. U tom sivilu spasao sam od požara četvoro ljudi.

Na prvoj strani spaljene priče sedeo je nekoliko godina mlađi Radojica i pecao na reci. Prisećao se jezera i svoje budućnosti i druge obale na koju nikada nije kročio, a za kojom je čeznuo.

“Šta će nam budućnost kad je već pozajemo”, mrmljaо je sebi u bradu dok su pored njega sedeli, domaćin, trovač i brat, svi nekoliko godina mlađi.

“Boga više nema sa nama i on nas je napustio” nastavi sa setom Radojica.

“Tebi je možda bolje”, reče snuždeni brat. “Meni izgore karijera.”

Meni nije doživota bez mog Belog. Taman sam ga vratio, a sad znam da je prošla budućnost ukom se rodio izgorela. Bolje nam je ovde sedimo, trunemo i čekamo gnev ili večnost od Boga. A šta ako je gnev u stvari večnost? I šta ako se on ništa ne pita? Bilo bi to podlo od njega. Vratio nas svu četvoricu ovde odakle je sve počelo i ostavio nas sa sećanjem svoje budućnosti da tavorimo, proklet bio.”

A ja? Nisam dalje hteo sa njima, ljudima od kojih je počela i sakojima se završila moja priča. Sada sedim u svojoj sobi za radnim stolom sa šibicom među zubima.

Ljudi, muka me nateralna, šta da radim. Bio sam dole, sišao u svoj svet ibio dole dok sam mogao, više ne mogu. Mislite da je lako zapaliti papir i mastilo? Vraga. Papir izgori, ali mastilo se nazire kroz pepeo još uvek sve dok ne postane prah.

Možda svi ovi ljudi i zaslužuju da kresnem ovu poslednju šibicu što držim među zubima i zapalim prvu stranu i jedinu preostalu stranu. Dosadili su i meni i narodu što se mojoj krivicom okreće po pepelu. Još će neko da me nazove piromanom.

Ma idi. Pisac u pokušaju pa još piroman. Siš'o Bog u narod pa glumi ludilo jer mu se ne sviđa njegovo delo. Spasi ovog, spasi onog ko da će neko od preživelih i da zasluži večnost. Možda Radojica. Žao mi da ga spalim, dobar je lik. Neka peca. Zbog njega sam i morao da spasem sve one vancage!

A vidi samo jadničiće kako me gledaju sa prve ispisane strane, ljutito prkose a u stvari mole za milost. Kao da misle: "Ajde Bože zar ti nije dovoljno što si spalio sve od poslednje do prve strane neke tamo neuspešne priče moraš li i prvu? Daj bar nas ostavi da tavorimo i čekamo svoju propast ili slavu."

More, kad vas potpalim nećete daleko, mir s tim vašim željama, nisam Vam ja tamo neki Hrist pa da vas učim kako da se ponaštate. Sišao sam dole da od Vas napravim karaktere. Mnogo sam ja manji od Hrista, manji sam od makovog zrna, manji od šibice, ma manji Bog i od tvorca ove šibice!